

Polémia.

Írta: SZEGVARI SÁNDORNÉ.

Dr. Rónai Zoltán »A Nő« januári számában «Pacifizmus és a nő felszabadítása» című cikkében szembeszáll azzal a véleményünkkel, hogy a nő anyaságánál fogva ösztönszerű ellenzője az emberpusztító háborúnak. Azt állítja, hogy harcias társadalmakban a nő is militarisztikus szellemű és utal az ó- és újkor »spártai anyáira«.

Lehetséges, hogy az igazi spártai anya tényleg¹ típusa volt a görög ókor kiváló asszonyainak; bizonyos csak az, hogy a férfiak ezeket az asszonyokat dicsőítették és hogy férfiak adták át dicsőségük híret generációról-generációra.

Spárta fénykorában volt is még bizonyos jogosultsága a háborús kultúrának.

A kis görög nép zsenge kultúráját csak háborús erények segítségével védhette meg az őt körülvevő barbár néptenger áradata ellen. Érthető tehát, hogy éppen a kiváló nők leküzdötték ősi ösztöneiket és meghajoltak egy magasabb szociális érdek követelménye előtt.

Hogy azután a görög törzsek férfiain egymás ellen is gyakorolták verekedési készségüket, az már nem vált javára sem Görögországnak, sem a kultúrának.

Hogy azonban a görög nő is par excellence békeszerető és békeszerző elem volt, azt a görög klasszikus irodalom világosan bizonyítja. Hogy csak egy példát idézzünk, Aristophanes Lysistratejára utalunk.

Talán meglepi a felületes szemlélőt, hogy még ma is vannak asszonyok, anyák, akik nem pacifisták, sőt vannak köztük számosan, különösen mióta kitört a háború, akik a pacifizmussal ellenkező nézeteket vallanak. Ma, mikor a háború fölösleges voltát és erkölcstelenséget régen bebizonyította a természet- és társadalomtudomány, mikor erős szociális mozgalmak évtizedek óta pacifista irányba próbálják terelni az embereket! Ennek is nagyon egyszerű a magyarázata.

A mai nőknek nagyrésze az uralkodó» szuggesztív erőt kifejtő, férfigondolkodás rabja és tévesen ma is azt hiszi, hogy magasabb követelménynek tesz eleget, midőn elhallgattatja jobb ösztöneit.

Ez a pszichológiai folyamat magyarázza mindazokat a visszataszító látványokat is, melyeket a nők kis töredéke nyújtott a háború alatt, mikor nőiességükből teljesen kivetkőzve, rabszolgamódra majmolták a férfivilág gyűlölködésének undorító kifakadásait. Örömmel állapítjuk meg, hogy e téren Magyarországi asszonyai sokkal nemesebben viselkedtek, mint a német, francia és angol asszonyok elvakult kis csoportjai.

De a nők igen nagy része szívében mégis csak együtt érez a szervezett nővilággal, ha a viszonyok és uralkodó felfogások erős szuggesztíója egyelőre hallgatásra készíti is.

Azok az asszonyok azonban, akik a háborús paroxizmus hullámai között is hívek maradtak meggyőződésükhöz és anyai hivatásukhoz, büszkeséggel állapítják meg azt a ma már elvitázhatalan tény, hogy a fiatal és még gyöngye női, internacionale jobban, biztosabban tudott ellenállani a háború pusztító hatásainak, minni a férfiak régi, erős, politikai befolyással is rendelkező nemzetközisége.